

Výstupy z lokálního a krajského sítování služeb pro děti a rodiny v hl. m. Praze

Sylvie Kruml Singerová
Krajská koordinátorka sítování
4. 12. 2018, Praha

Systemový projekt MPSV
Systemový rozvoj a podpora nástrojů sociálně-právní
ochrany dětí

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

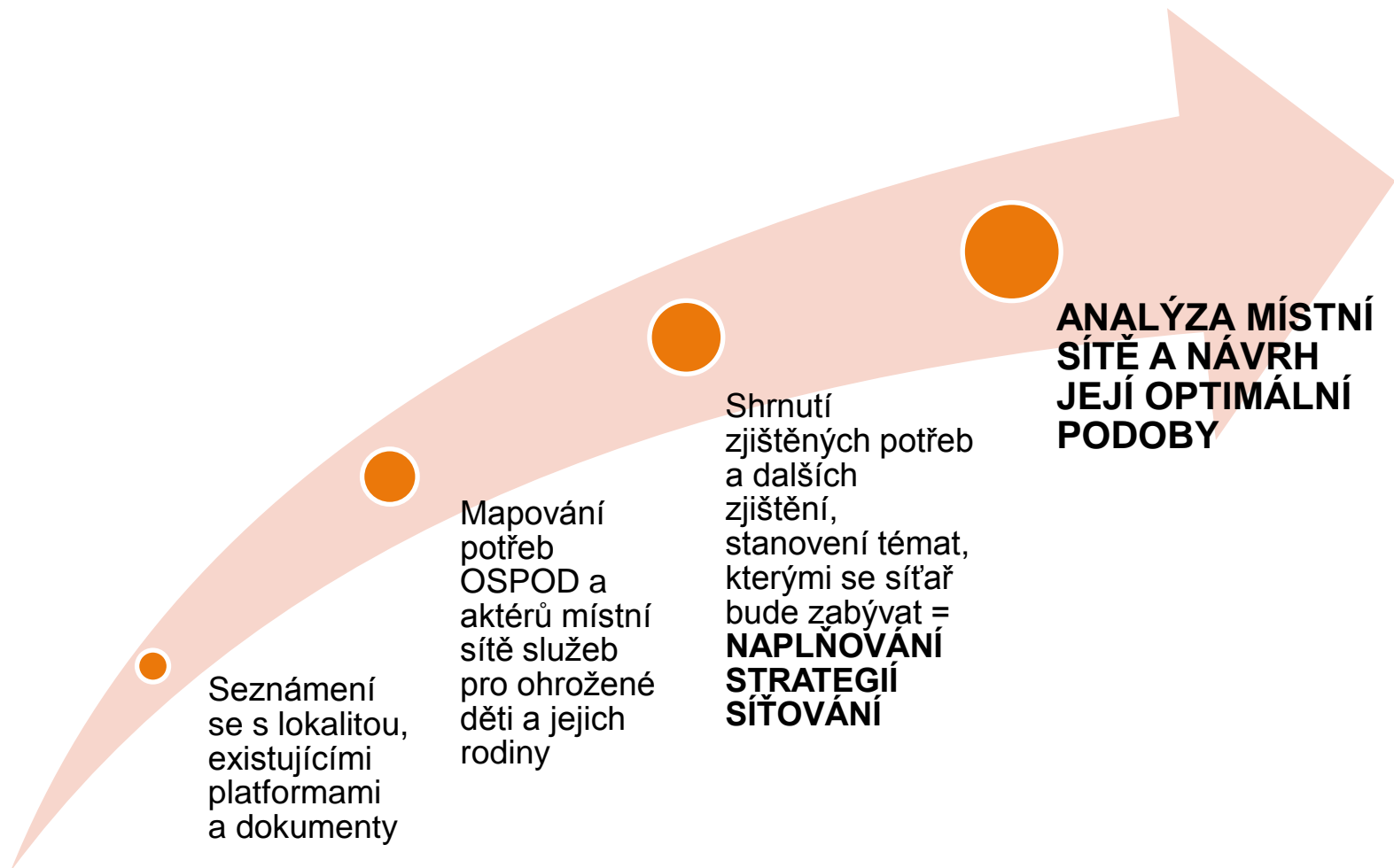

PRÁVO NA DĚTSTVÍ

Program

- 9:00 - 9:30 úvodní slovo
analýzy lokálních sítí služeb - uvedení do kontextu
- 9:30 - 10:45 lokální analýzy sítí služeb, prezentace činnosti krajské síťačky
- 10:45 - 11:15 přestávka na občerstvení
- 11:15 - 12:15 představení platform pro spolupráci sítě služeb pro děti a rodiny
- 12:20 - 13:00 panelová diskuse na téma setkávání jako nástroj spolupráce v síti služeb pro děti a rodiny

PRŮBĚH PROCESU SÍŤOVÁNÍ

Přehled zapojených městských částí

- MČ Praha 2
- MČ Praha 3
- MČ Praha 4
- MČ Praha 6
- MČ Praha 8
- MČ Praha 12
- MČ Praha 17
- MČ Praha 18

Zeleně označené MČ – v minulosti zde probíhaly aktivity mapování, případně mapování a síťování, aktuálně se zde nesítuje, nevznikla zde Analýza místní sítě služeb

Oranžově označené MČ – stále zde probíhají aktivity síťování a vznikla zde Analýza místní sítě služeb

MČ Praha 2 – Anna Chvállová

- červenec 2016 – duben 2018
- Spolupráce sítě služeb pro děti v problémové situaci na MČ Praha 2
- Děti a rodiny s odlišným mateřským jazykem v problémové situaci ve škole

MČ Praha 3 – Renata Čermáková

- listopad 2016 – září 2017
- Spolupráce mezirezortní sítě služeb pro ohrožené děti a jejich rodiny
- Terénní práce s dítětem a rodinou na MČ Praha 3

MČ Praha 4 – Julia Městková

- červenec 2016 – duben 2017

MČ Praha 17 – Tereza Matějovská

- listopad 2016 – duben 2017

Výstupy z analýzy místní sítě služeb – MČ Praha 6

Petra Pfaurová

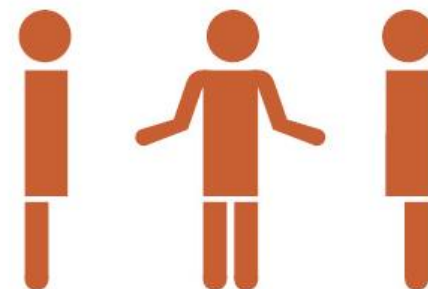
Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

PRÁVO NA DĚTSTVÍ

MČ Praha 6

Síťování probíhá od: srpna 2016

Výčet stěžejních zjištěných potřeb

- **Potřeby vyplývající z chybějících služeb v síti tzv. „bílých míst“**
- **Potřeby vyplývající z nutnosti nastavení systému spolupráce aktérů**
- **Potřeby vzájemné informovanosti o „novinkách“ v síti**

Na co se zaměřuji?

Téma síťování v MČ Praha 6:

Děti v problémové situaci a jejich rodiny v MČ Praha 6 mají komplexní informace o existující síti služeb, která spolupracuje v jejich zájmu a při spolupráci vychází z jejich potřeb

Příklady dobré praxe:

- *databáze služeb*
- *informační materiál o komisi SPOD*
- *pravidelná Mezioborová lokální setkání*

Mezioborová lokální setkání aktérů sítě pro ohrožené rodiny s dětmi v MČ Praha 6

- mezioborová lokální setkání jsou reakcí na potřeby aktérů v lokalitě (přehled, spolupráce, sdílení)
- 1. setkání proběhlo v říjnu 2017, poslední 5. setkání v listopadu 2018
- mezioborové lokální setkání je určené primárně pro aktéry napříč obory s působností na P6, ale vítáme i organizace s působností celokrajskou či celorepublikovou
- témata sestavujeme společně např. dítě v rozvodové situaci, péče o síť spolupracujících organizací
- průměrný počet účastníků je 12

Doporučení směrem k síti služeb pro děti a jejich rodiny

- Mezioborové setkávání jako funkční prostředek pro naplnění potřeb aktérů/děti
- Posílení spolupráce preventivních služeb a aktérů, kteří jsou s rodinou či dítětem v častém kontaktu

DĚKUJI ZA POZORNOST!

www.pravonadetstvi.cz

Petra Pfaurová

E-mail: petra.pfaurova@mpsv.cz

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

PRÁVO NA DĚTSTVÍ

Výstupy z analýzy místní sítě služeb – MČ Praha 8

Tereza Dufková

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

PRÁVO NA DĚTSTVÍ

MČ Praha 8

Charakteristika lokality

- cca **116 tis.** obyvatel na území **37,5 km²**
- **jedna z největších** pražských částí (od Březiněvsi po Nové Město)
- specifikum lokality je její **různorodost**
- síť služeb pro rodiny s dětmi
 - **množství** organizací a **služeb**
 - dobrá **dopravní dostupnost** (lokalita, kraj)

Síťování probíhá od **července 2016**

Výčet stěžejních zjištěných potřeb

1. **vyjasňování** vzájemných kompetencí a rolí mezi aktéry sítě
2. **navázání** či **nastavení** komunikace mezi aktéry
3. **sdílení** zkušeností z dobré praxe v oblasti prevence ohrožení dítěte
4. **rozšíření** způsobů odkazování klienta na návazné služby v rámci sítě

Příklady dobré praxe v lokalitě

- ❑ dlouhodobě fungující **platforma poskytovatelů služeb pro děti a mládež** v lokalitě – pravidelné setkávání pracovníků sociálních a školských služeb a ÚMČ
- ❑ pravidelné **setkávání poskytovatelů služeb pro osoby s duševním onemocněním** – platforma směřující ke komunitnímu systému v rámci péče o cílovou skupinu
- ❑ **propojení pracovníků OSPOD, Policie ČR a místních terénních pracovníků a NZDM**, následné iniciování **vzniku pracovní skupiny** k tématu rizikového trávení volného času dětí v lokalitě kurátory pro mládež

Na co se zaměřuji?

Témata:

1. Podpora **mezioborové spolupráce** aktérů sítě služeb pro děti v problémové situaci a jejich rodiny v MČ Praha 8
2. Podpora **tématu rizikového trávení** volného času dětí v oblastech Palmovka, Libeň a Bohnice

Činnosti v tématech:

- **sběr** a vyhodnocování **potřeb** v místní síti služeb
- **předávání informací** o tématech a službách
- **podpora aktérů sítě** v ujasnění a předávání si
 - potřebných znalostí a zkušeností
 - informací o službách
 - užitečnosti aktivit spolupráce

Výstupy ze setkání

Příklady dobré praxe spolupráce ...aneb Co ve spolupráci pomáhá

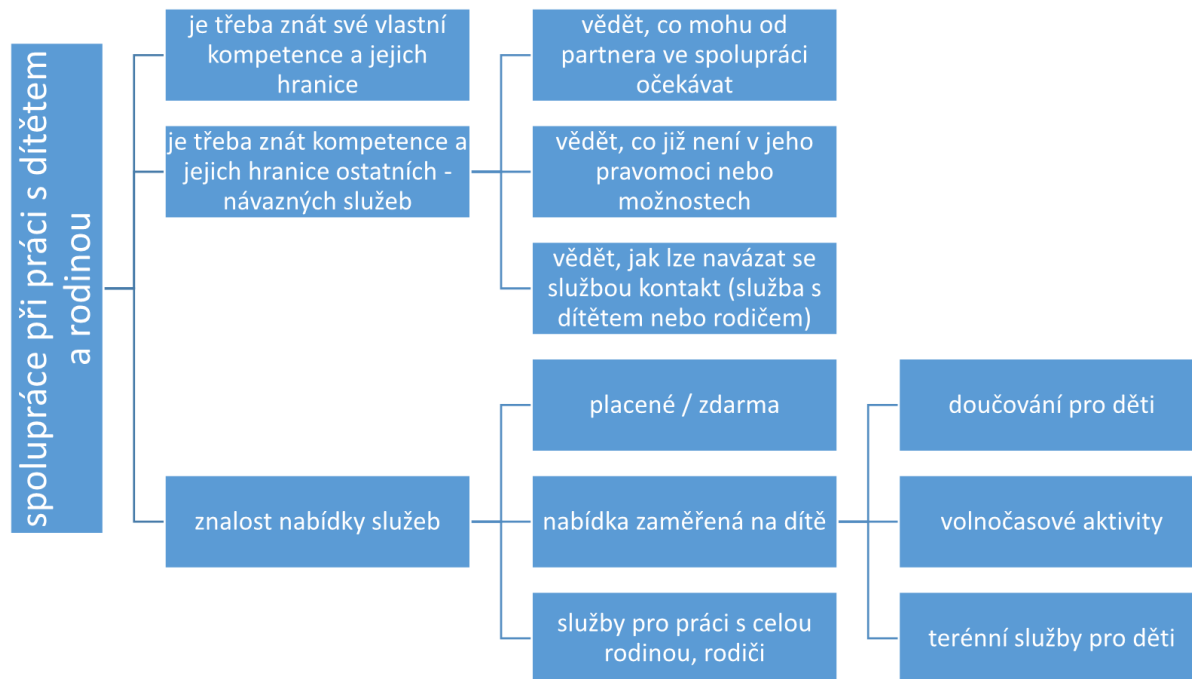
- ochota pomoci & spolupráce
- znalost kompetencí (kdo co dělá) – interně i externě, ve více rovinách (např. vých. poradce, kantor, rodič, dítě, kolega)
- osobní kontakt
- mít další kontakty, doporučení dalších kontaktů a služeb
- telefonický kontakt
- pravidelný / průběžný kontakt / předávání informací
- profesionalita, zralost, zkušenost
- lidskost
- znalost hranice zákona / hranice spolupráce
- znalost úhlu pohledu jednotlivých kolegů ("filosofické hledisko")
- interní funkční tým
- domlouvání interních postupů
- předávání potřebných informací
(vědomí, že každý potřebuje jiné – např. PČR konkrétní jména, hlášení škod vs. mlčenlivost v soc. sl. → informovaný souhlas KL s předáním takových informací)
- možnost setkávání / prostor pro dojednávání postupů
- navázání rodiče → dítěte / vysvětlení funkce pomoci
- navázání dítěte – projevení zájmu ("Jak se máš?")
- domlouvání postupů mezioborové a meziorganizační spolupráce
(např. prevence vs. represe)
- předchozí zkušenost ze spolupráce
- dostatek financí
- psychohygiena, brzdy, konzultace postupů
- společný cíl (společnost vs. dítě)

Příklady bariér spolupráce ...aneb Na co ve spolupráci narážíme

- zpětná vazba od klienta / od oznamovatele
- ochrana před policií
- zákony
(PČR vs. soc. sl., MŠMT vs. MPSV)
- PČR přijede do NZDM a odveze klienta
- "krytí si zad"
(strach ze zákonů, šéfů, sankcí, státu)
- ot. odpovědnosti, potřeba informací (kolik a jaké)
- ot. inkluze
- rodič vs. dítě
- bezmoc, frustrace, strach, zvědavost
- čekací doba na psychologa
- malá zkušenost pracovníka
- rozdílné názory a nebo zkušenost
- finance
- ot. hranic normy
(kde je podpora dítěte např. delikventa vs. dopad na ostatní, co je přesně zájem dítěte)

Schéma spolupráce aktérů setkání 18. 10. 2018

Podmínky úspěšné spolupráce

Doporučení směrem k síti služeb pro děti a jejich rodiny

➤ **využívejme stávající platformy:**

- jako „živý katalog“ služeb v lokalitě
- prostor přinášet aktuální témata sítě služeb

➤ **využívejme stávající zdroje** v lokalitě a hledejme i jejich druhotné využití

➤ **navazujme** a prohlubujme vzájemnou **spolupráci** s dalšími aktéry sítě

➤ **podporujme** a rozvíjejme **spolupráci služeb** i u dalších aktérů

➤ aktivně **plánujme rozvoj** místní **sítě** – komunitní plánování

➤ **seznamujme se s inovativními postupy** a **hledejme** jejich možnosti **uplatnění** v praxi

DĚKUJI ZA POZORNOST!

www.pravonadetstvi.cz

Tereza Dufková

E-mail: tereza.dufkova@mpsv.cz

Výstupy z analýzy místní sítě služeb – ORP Praha 12

Šárka Vlková

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

PRÁVO NA DĚTSTVÍ

ORP Praha 12

Od Kdy? Síťování probíhá od září 2016

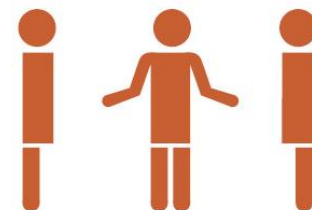
- Síťarka zde působí o začátku projektu.

Kde? Praha 12

- ORP Praha 12 je okrajová část Prahy s cca 54 000 obyvateli. Patří do ní části Modřany, Komořany, Točná, Cholupice a Kamýk. Do správního obvodu patří ještě Libuš a Písnice.

Co? Nejčastější zakázky

- Úspěšnost ve škole a řešení SPU/SPCH, nestrukturované trávení volného času, porozvodové uspořádání výchovy, oblast integrace cizinců a práce s dětmi s odlišným rodným jazykem.

Výčet stěžejních zjištěných potřeb

- Zvýšit vzájemnou informovanost o rolích a kompetencích
- Potřeba zvýšit vzájemné povědomí o kompetencích mezi školami, školskými zařízeními a odborem sociálních věcí a neziskovými organizacemi (sociálními službami)
- Potřeba intenzivní komunikace a sdílení informací obzvláště v práci s rodinami, které mají vícečetné problémy
- Posílení práce s rodiči, kterým již bylo dítě odebráno z péče
- Zvýšit možnosti ubytování celých rodin v akutní a dlouhodobé bytové nouzi z různých důvodů

Na co se zaměřuji?

- Organizace mezioborových setkání jako prostředek spolupráce
 - Setkání všech zástupců OSV a OŠK s cílem seznámení s agendami obou odborů
 - I. a II. Mezirezortní setkání OSV, odd. přestupků, MP, PČR a zástupců terénních sociálních služeb na Praze 12 na téma prevence kriminality
 - Setkání zástupců Adiktologického centra Praha 12 a dalších zdravotníků na Praze 12
 - Společný workshop pedagogů, zástupců OSV, zástupců organizace Proxima Sociale, o.p.s., Střediska výchovné péče
 - Prezentace možných podob rozvoje dosavadní pravidelné platformy „Region“ s aktéry
 - Komise sociálně-právní ochrany dětí v novém složení
 - Seminář pro pedagogy MŠ na téma práce s dítětem se znaky hyperaktivity
 - Veletrh sociálních služeb – panelová diskuze
- Zapojení nových aktérů do sítě
- Otevření diskuze s novými aktéry

Co se nejvíc povedlo?

Doporučení směrem k síti služeb pro děti a jejich rodiny

- Rozvíjet a inovovat stávající mezioborové kanály
- Rozvíjet nebo nastavit vhodný, dostatečně intenzivní, ale zároveň nezatěžující prostor pro sdílení informací, objasňování kompetencí a diskuzi nad koncepcí služeb pro ohrožené dítě v mezioborovém hlediska
- Domluvit podobu setkání, např. prezentace kazuistik

- Zapojit i zdravotníky – pediatri, psychiatry, ambulantní speciality
- Zapojit školy a školská zařízení do procesu setkání – využít multioborová setkání jako nástroj nastavení spolupráce

DĚKUJI ZA POZORNOST!

www.pravonadetstvi.cz

Šárka Vlková

E-mail: sarka.vlkova@mpsv.cz

Výstupy z analýzy místní sítě služeb – Praha 18

Radka Dittrichová

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

PRÁVO NA DĚTSTVÍ

Správní obvod Praha 18

- správní obvod Praha 18 se nachází v okrajové oblasti Prahy (Letňany, Čakovice a Třeboradice, Miškovice)
- na území žije téměř 30 tisíc obyvatel, počet obyvatel v lokalitě stoupá, stoupá počet mladých lidí i dětí
- přímo v lokalitě nesídlí sociální služby, obyvateli jsou využívány služby z ostatních pražských lokalit a terénní služby

Síťování probíhá od: 1. 7. 2016

Předchozí lokální síťáři:

Kamil Kučera

Marcela Reicheltová

Hana Tománková

Radka Dittrichová od 1. 6. 2017

Výčet stěžejních zjištěných potřeb

POTŘEBY KAPACITNÍ

- *zvýšení dostupnosti péče o duševní zdraví dětí*
- *rozšíření nabídky asistovaných kontaktů (terénní forma, večery, víkendy)*
- *rozšíření možnosti trávení volného času především u dětí prvního stupně ZŠ*

POTŘEBY SPOLUPRÁCE

- *více se znát mezi sebou, znát vzájemně své kompetence, mít možnost vyměňovat si potřebné informace v lokalitě*

Na co se zaměřuji?

Trávení volného času převážně dětí 1. stupně ZŠ, finanční dostupnosti odpoledních aktivit pro všechny děti

- uspořádané setkání SAS, OSPOD, ÚP (oddělení hmotné nouze a státní sociální podpory) na téma „Rodina ve složité sociální situaci“

Příklady dobré praxe:

- ✓ OSPOD P 18 má navázanou spolupráci s organizací Lata
Obě strany na společných schůzkách hledají nové možnosti spolupráce a vyjednávají vhodné individuální nastavení podpory pro ohrožené děti a jejich rodiny.
- ✓ Jedním z výstupů setkání „Rodina ve složité sociální situaci“ byl projevovaný zájem ze strany pracovníků ÚP - oddělení hmotné nouze o setkávání a navázání spolupráce s pracovníky ze škol v zájmu dětí

Doporučení směrem k síti služeb pro děti a jejich rodiny

- rozšíření nabídky nehrazených volnočasových aktivit především pro děti 1. stupně ZŠ
- zavedení pozice školního psychologa, sociálního pedagoga či sociálního pracovníka do škol, například s pomocí „Šablon“
- možnost využití potenciálu stávajících lokálních organizací věnujících se rodině tak, aby případně mohly rozšířit svou nabídku služeb směrem k potřebám sítě
- zapojení škol do projektu „Obědy do škol“
- zvýšení komunikace mezi jednotlivými aktéry navzájem
- využívání současných platforem v lokalitě, posílení multidisciplinární spolupráce

DĚKUJI ZA POZORNOST!

www.pravonadetstvi.cz

Radka Dittrichová

E-mail: radka.dittrichova@mpsv.cz

Výstupy z krajského síťování služeb pro děti a jejich rodiny

Mgr. Alena Slámová

krajská síťářka v období od 1. 9. 2016 do 30. 4. 2018

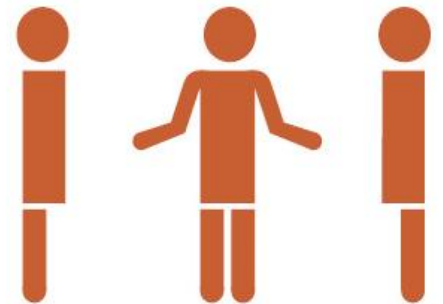
Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

PRÁVO NA DĚTSTVÍ

Úvodní fáze – mapování potřeb

- mapování potřeb aktérů s celokrajskou působností (např. aktéři v oblasti sociální, zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, školská zařízení) a pracovníků OSPOD z do projektu nezapojených městských částí
- setkávání s pracovníky dalších odborů MHMP, úřadu práce
- vytvoření přehledu celokrajských aktérů, kteří pracují s ohroženou rodinou s dětmi

Výčet stěžejních zjištěných potřeb

- vzájemné sdílení informací mezi pracovníky OSPOD, oblastí školství, zdravotnictví či dalších relevantních subjektů, např. úřadu práce
- komunikace mezi jednotlivými aktéry, a to především zvýšení informovanosti o kompetencích aktérů a jejich možnostech při práci s ohroženými dětmi a jejich rodinami
- potřeba existence návazných služeb pro mladistvé klienty ve věku 15 - 18 let, kteří se potýkají s problémy v rodině apod. (vztahy v rodině, školní prospěch atd.)
- opomíjenou kategorií jsou návazné služby pro mladé dospělé ve věku 18 - 26 let, kteří jsou sice zletilí, ale stále studují

Výčet stěžejních zjištěných potřeb

- užší meziresortní spolupráce mezi institucemi
- asistovaný styk/kontakt
- zrychlení soudních řízení
- psychiatrická péče pro děti a dospělé (kapacity)
- dobrovolníci pro práci s dětmi
- podpora mentoringových programů
- preventivní programy zabývající se domácím násilím
- nedostatek podpůrných služeb, ubytovacích kapacit a systému sociálního bydlení pro otce, matky a rodiny se dvěma a více dětmi a osoby ohrožené ztrátou bydlení, kde se rodiče při výchově potýkají s potížemi způsobenými vlastní psychiatrickou nemocí či závislostí

Diskutovaná témata:

- informace o službách zdravotnických zařízení a psychoterapií pro mladistvé klienty
- směřování klientů na konkrétní typ krizové intervence - krizové linky, krizová centra, možnosti krizového bydlení

Příklady dobré praxe

- *intervizní setkávání STŘEP*
- *setkání „Otevřené skupiny“*
- *regionální poradní platforma MHMP, která je zaměřena na problematiku cizinců*
- *celokrajské setkání poskytovatelů služeb na území hl. m. Prahy*
- *setkání pověřených osob k výkonu SPO, které pořádají pracovníci MHMP Odboru správních činností ve zdravotnictví a sociální péči*
- *setkání k tématice ohrožených rodin s dětmi, které pořádá Centrum sociálních služeb Praha (Intervenční centrum Praha)*
- *porady pracovníků krajského úřadu z Oddělení prevence s metodiky primární prevence na školách při PPP*
- *Tým včasné krizové intervence (OSPOD Praha 2)*

Shrnutí z pohledu krajské síť'ařky

1. TÉMA SÍŤOVÁNÍ: Systém krizové pomoci pro dítě a jeho rodinu v hl. m. Praha

V Praze je velké množství aktérů, chybí ovšem často informace o tom, jaké služby mohou být klientům poskytovány.

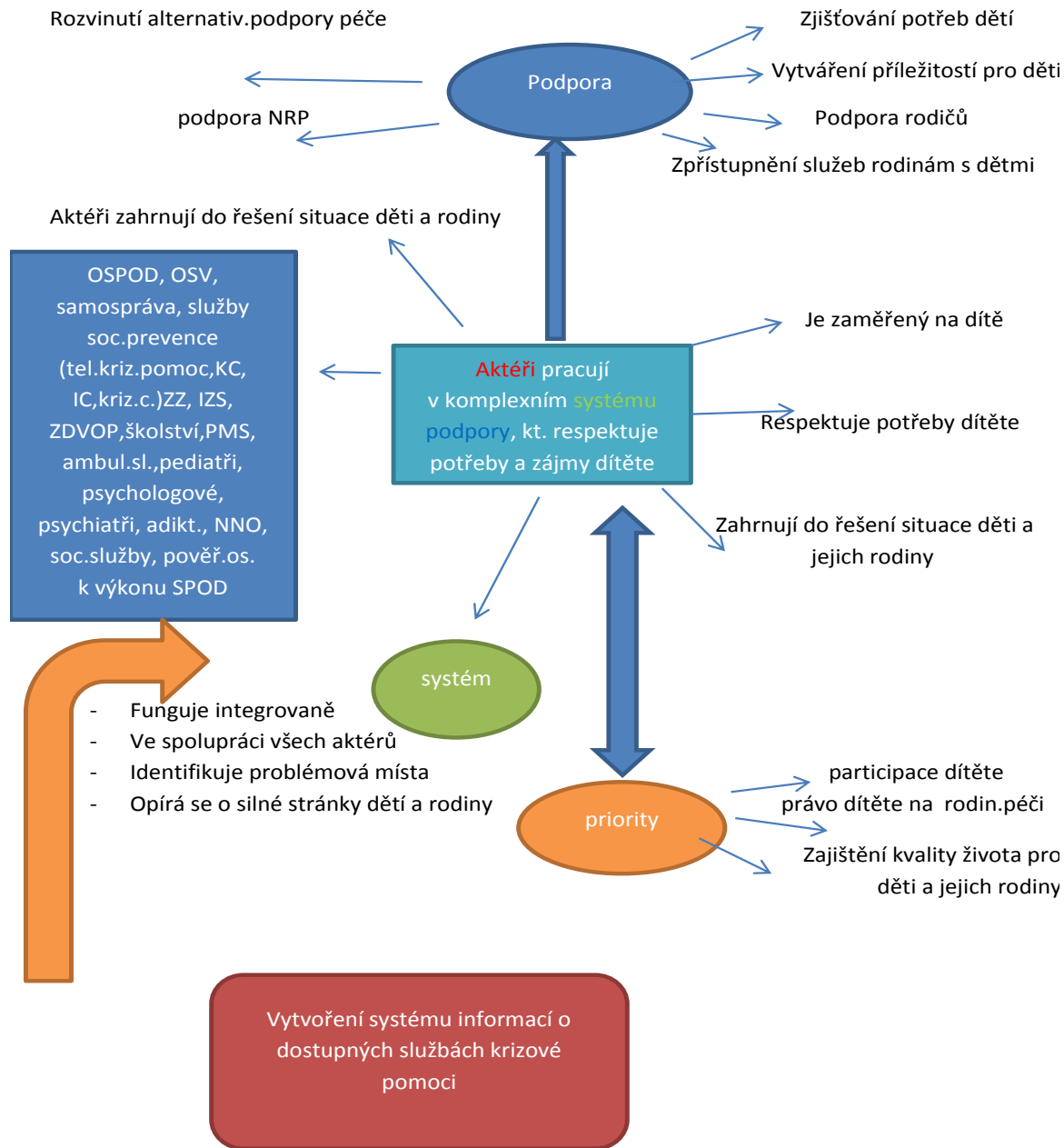
2. TÉMA SÍŤOVÁNÍ: Komplexní systém podpory rodinám ohroženým ztrátou bydlení v hl. m. Praha

- podněty k otázkám tzv. „**sociálního bydlení či azylového ubytování**“, **nebo také ubytování v rámci ubytoven**
- směřování klientů na konkrétní typ možnosti krizového bydlení

Z podnětů, které vycházely od aktérů, vyplývá, že součástí této náročné situace je nezletilé dítě, které je tímto:

- vystaveno veliké zátěži z důvodu nejistoty sociálního zázemí a především jeho stability
- obecně by se tyto situace neměly řešit formou umístování dětí do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, nebo do ústavní výchovy
- zákonní zástupci dítěte, by proto měli mít možnost navštívit a především vyhledat pomoc odborníků včas
- měli by vědět na koho se v jaké situaci obrátit a především by aktéři měli být schopni reagovat na jejich krizovou situaci

Spolupráce aktérů sítě krizové pomoci

Příčiny

Soc.patologické jevy

Děti ohrožené týráním, zneužíváním

Akutní nepříznivou situací, která vyžaduje krizovou pomoc (úmrtí v rodině, traumatická událost, dluhy v rodině)

Rozpad rodiny, problémové vztahy v rodině

Závislostní chování (alkohol, drogy)

Výchovné a jiné problémy u dětí (šikana, sebepoškození, PPP)

Spolupráce sítě služeb v rámci krizové pomoci pro ohrožené rodiny s dětmi

OSV, OSPOD, ÚP, samospráva

Krizové linky

IZS

Ambulantní služby (psycholog, psychiatr, adiktolog)

Soc.sloužby, **NNO**

Mezioborová spolupráce aktérů

Návaznost služeb, dostupnost služeb, definice společného cíle při práci s dítětem, aktéři se znají, znají své kompetence

intervence

včasná

srozumitelný cíl, rychlé návazné služby

ve spolupráci s rodinou

na základě postoje a přání dítěte

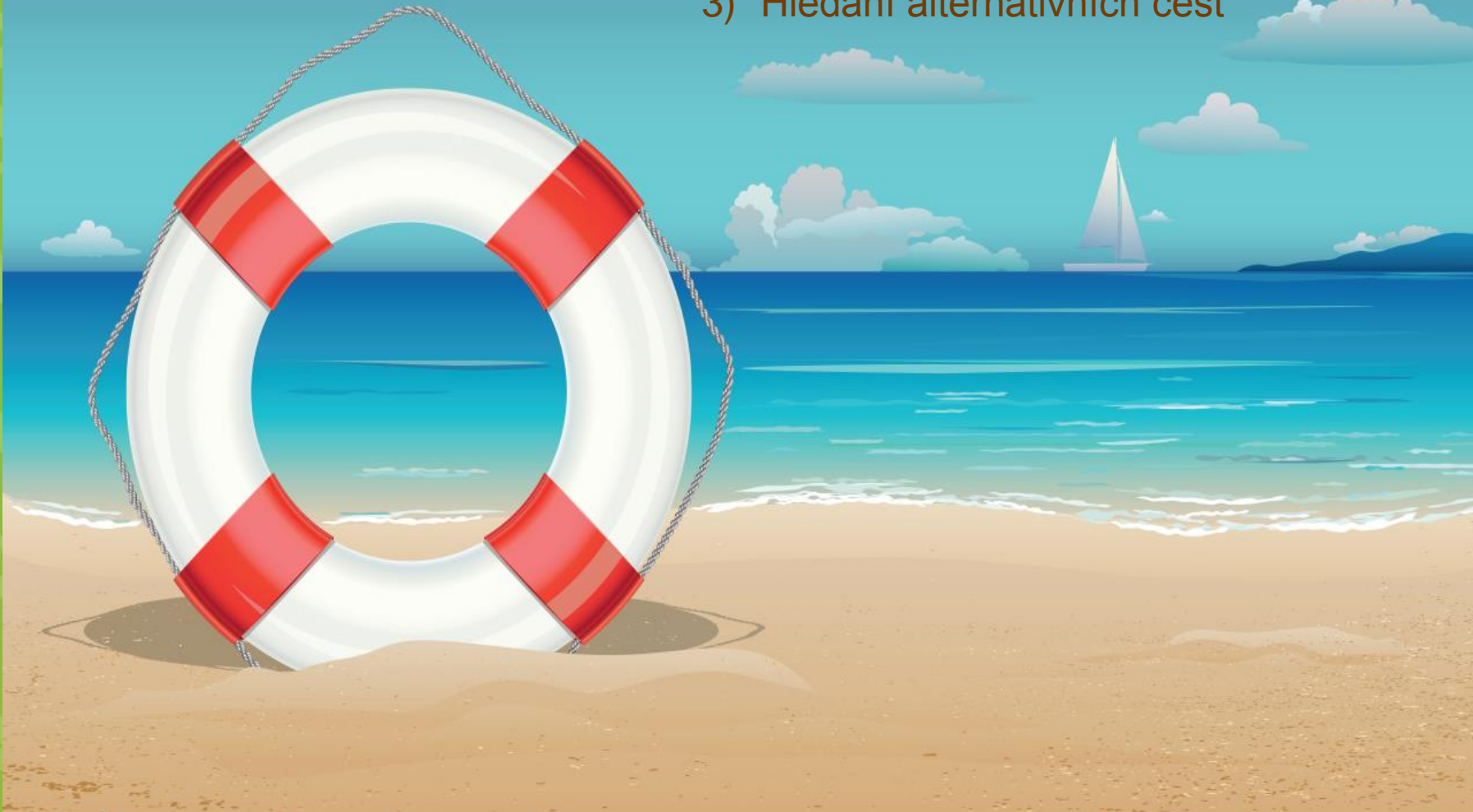
v nejlepším zájmu dítěte

důvěra, odpovědnost rodičů= základní

výchovný činitel

podpora institucí a služeb

- 1) Jaké jsou ještě jiné možnosti
- 2) Jak jinak saturovat potřeby klientů
- 3) Hledání alternativních cest

DĚKUJI ZA POZORNOST!

www.pravonadetstvi.cz

Mgr. Alena Slámová